

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ХЪРВАТСКИ ЕЗИК ЗА III КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по хърватски език в началния етап на основното образование е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма продължава и надгражда обучението по хърватски език в III клас, което в VII клас завършва на ниво A1 по Общата европейска езикова рамка.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са свързани с интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и характерна за езика интонация; - да разбира общото съдържание на кратък текст 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в учебни ситуации в училище; - да разбира поздравителна картичка с кратък текст, написан с елементарни стандартни изрази; - да разбира онагледена кратка 	<p>Ученикът може:</p> <p>При диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да общува по много елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да преформулира или повтори бавно казаното; - да установява кратък 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да попълва основните си лични данни във формуляр или въпросник; - да пише кратък текст за поздравителна картичка, като използва елементарни стандартни изрази и опори;

<p>(като при необходимост ползва опори);</p> <p>-да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя;</p> <p>-да се ориентира в числата.</p>	<p>и несложна писмена информация;</p> <p>-да разбира общото съдържание на елементарни текстове, включващи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита;</p> <p>-да разбира несложни указания от учебника/учебната тетрадка.</p>	<p>социален контакт, използвайки елементарни форми на вежливост;</p> <p>-да задава и отговаря на елементарни въпроси по познати теми;</p> <p>-да се ориентира в числата;</p> <p>-да говори, макар и бавно, по познати теми, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;</p> <p>-да използва някои компенсаторни комуникативни стратегии като мимика и жестове.</p> <p>При монологична реч:</p> <p>-да се представя накратко, като използва прости изречения;</p> <p>-да назовава хората, с които общува, и местоположението си;</p> <p>-да говори по познати теми, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането;</p>	<p>-да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, в който се представя накратко и назовава хора от близкото си обкръжение, като използва опори;</p> <p>-да пише кратък текст по познати теми с ограничен обем думи, като използва елементарни изрази и опори.</p>
--	--	---	--

		-да използва някои компенсаторни комуникативни стратегии като мимика и жестове.	
--	--	---	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Хърватия, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие, с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p> <p>I.ТОВА СЪМ АЗ</p> <p>-Това съм аз (име, пол, възраст, националност) -Моето семейство, моите роднини</p> <p>II.ТОВА Е МОЯТ СВЯТ</p> <p>-Моето родно място (държава, населено място)</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <p>-да разбира познати думи и изрази, общото съдържание на кратък елементарен текст (при необходимост с опори) по предвидените тематични области, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение, с характерна за хърватския език интонация; -да разбира общото съдържание на кратък елементарен онагледен текст в рамките на предвидените тематични области.</p> <p>ЧЕТЕНЕ</p>	<p>Ученикът може да употребява в речта си езикови средства от следните равнища:</p> <p>I.ФОНЕТИКА</p> <p>-азбука; -гласни и съгласни звукове; -акцентиране върху специфичните за хърватския език звукове и букви; -ударение; -интонация на прости изречения.</p> <p>II.МОРФОЛОГИЯ</p> <p>Съществителни имена</p> <p>-съществителни собствени имена: <i>Jadranka, Vesna, Luka, Marko</i> -съществителни нарицателни имена: <i>neboder, ravnatelj, sunce</i> -съществителни имена Singularia tantum: <i>voće, odjeća, zrak, mladost</i> -съществителни имена Pluralia tantum: <i>kola, leđa, naočale</i> -събирателни съществителни имена: <i>djeca, lišće,</i></p>

<p>-Моята класна стая (учебни пособия, цветовете, числата от 10 до 20)</p> <p>III. АЗ ОПОЗНАВАМ И ОПАЗВАМ ПРИРОДАТА</p> <p>-Домашни любимци -Плодове и зеленчуци -Сезони и месеци – общо представяне</p> <p>IV. АЗ ОПОЗНАВАМ СВЕТА</p> <p>-Празници – рожден ден, Коледа, Великден -Спортуване – любими спортове - Хърватия (държави, столици, флагове – най-общо представяне)</p>	<p>Ученикът може:</p> <p>-да разбира познати имена, думи и изрази, поздравителна картичка с кратък текст, написан с елементарни стандартни изрази;</p> <p>-да разбира общото съдържание на кратък елементарен онагледен текст, отговарящ на тематичните области;</p> <p>-да разбира несложни указания от учебника и учебната тетрадка.</p> <p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>При диалогична реч ученикът може:</p> <p>-да поздравява и да води елементарен разговор по изучаваните тематични области, като задава и отговаря на въпроси;</p> <p>-да води разговор по изучаваните тематични области, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането.</p> <p>При монологична реч ученикът може:</p> <p>-да представя себе си и свои близки и приятели по много елементарен начин;</p> <p>-да говори по изучаваните тематични</p>	<p><i>cvijeće.</i></p> <p>-Именителен падеж: Vlak iz Zagreba je stigao.</p> <p>Прилагателни имена</p> <p>-често употребявани прилагателни имена -прилагателни имена, означаващи цветовете -Именителен падеж: Brzi vlak iz Zagreba je stigao.</p> <p>Глаголи</p> <p>-често употребявани глаголи в сегашно време, свързани с изучаваните тематични области; -глаголите <i>biti</i> и <i>htjeti</i> в сегашно време.</p> <p>Числително име</p> <p>- числителни бройни от 10 до 20.</p> <p>III. СИНТАКСИС</p> <p>Видове кратки прости изречения:</p> <p>-съобщително: <i>To je kuća.</i>; -въпросително: <i>Je li to trmvaj?; Gdje je Marija?</i></p> <p>IV. ЛЕКСИКА</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Основни тематични групи на лексиката за III клас:</p> <p>-цветове; -дните от седмицата; - популярни видове спорт, игри; -числата от 10 до 20; -символи на държавността и празници на България и Хърватия.</p> <p>Елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, съгласие и несъгласие, сбогуване, благодарност, пожелания за рожден ден,</p>
--	--	--

	<p>области, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането.</p> <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> -да попълва формуляр или въпросник с основните си лични данни; -да пише кратък текст (поздравителна картичка, покана), като използва елементарни изрази и опори; -да съставя елементарен текст с обем до 10 думи по изучаваните тематични области, като ползва опори. 	<p>Коледа, Великден.</p>
--	--	--------------------------

ХОРАРИУМ ПО УЧЕБЕН ПЛАН

Годишният брой учебни часове за изучаване на учебния предмет чужд език хърватски в разширената или в допълнителната подготовка в III клас – 32 часа.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

За нови знания	50%
----------------	-----

За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	минимум 1 оценка
Контролни работи и проекти	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по хърватски език за III клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

Обучението по хърватски език във III клас дава възможност ученикът:

- да развие езикова, социокултурна и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува на елементарно ниво, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на хърватски език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО ХЪРВАТСКИ ЕЗИК

Обучението по хърватски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на комуникативен подход с акцент върху практическото приложение на хърватския език;

-формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;

-развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;

-принципът на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, адекватни на възрастовите особености на учениците, а новият материал се съпоставя с вече възприетия;

-интегрираното изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности във връзка с особеностите на възрастта и в съответствие с принципа за устно изпреварване;

-постепенно въвеждане на материала, като при изучаването на букви/буквосъчетания той се изразява в следното: усвояването на фонемите предхожда усвояването на графемите; сенсibiliзирането на печатните букви и четенето на текст с печатни букви предхождат усвояването на ръкописните съответствия; начинът на изписване на всяка ръкописна буква се демонстрира при въвеждането ѝ; четат се и се пишат само предварително устно усвоени думи и изречения;

-индуктивно представяне на граматичните категории, които се усвояват имплицитно, а морфологичните структури се изучават чрез синтактични конструкции. Следва се семантична, а не граматична прогресия. Учениците не учат правила, а усвояват граматиката в процеса на изпълняване на упражнения и дейности. Учебните задачи са диференцирани и индивидуализирани, като основното ядро на лексикалните единици може да бъде разширено според интересите и възможностите на учениците;

-съдействие на учителя за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи;

-постепенното отстъпване от ползването на родния език в час в полза на комуникацията на хърватски език, като водещият принцип е толкова роден език, колкото е необходимо, толкова чужд език, колкото е възможно.

Една от основните задачи на обучението е ученикът да употребява хърватски език и да има изградено положително отношение към чуждата култура. Социокултурната информация за Хърватия се включва активно в учебната дейност и е база за сравнение с българската култура, като цели изграждане на чувство за национална идентичност, толерантност и готовност за межкултурно общуване.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	участие в игрови форми на обучение, учебни спектакли; общуване и съвместна работа с учители и съученици в групови урочни и извънурочни форми на дейност. Ученикът съобщава, възпроизвежда, разказва на хърватски език, получава информация за Хърватия от различни носители на информация, участва в учебни проекти, използва широк спектър традиционни и съвременни учебни средства

КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	осъзнаване на езика като средство за общуване между хората, връзка с изучавания материал по учебен предмет български език и литература
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	извършване на дейности за групиране и съотнасяне, дейности за разширяване на екологичната култура чрез обучението по хърватски език – различни учебни изследователски дейности за опознаване на природата на родния край, на Хърватия; връзка с изучавания материал по учебните предмети математика и човекът и природата
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по хърватски език, като учителят съдейства за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - игри с учебен характер, пряко свързани с обучението (в екип и индивидуални): - лингвистични, фонетични, лексикални; -ролеви; -подвижни; -дидактични: имитационни, с помощни методични материали и други; -театрално-игрови дейности (в екип и индивидуални) – пантомимични форми, танцови движения, мимики и жестове, сценки, драматизации и др.; -изпълнение на песни, стихчета, скороговорки; -несложни краткосрочни проектни дейности (в екип и индивидуални): -сценарийни – подготовка на извънкласни програми; -изобразителни дейности (в екип и индивидуални): илюстриране; -оцветяване; -създаване на рисунки; -моделиране; -изработване и надписване на картички; -дейности извън училище:

	<ul style="list-style-type: none"> -учебни посещения; -наблюдения; -екскурзии; - комуникативни роли на ученика при извършване на дейности: -партньор в диалог (учител – ученик; ученик – ученик); автор и/или изпълнител на кратко монологично изказване, връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Работа в групи, съвместни проекти, общуване със съученици и учител, изразяване и разбиране на различни гледни точки. Ученикът активно участва в живота на класа и училището, като прилага умения, получени в обучението по хърватски език, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	Дейности в група, изпълняване на задачи за планиране на времето, представяне на собствени проекти, идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	Дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното и европейското културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (постановки, празници и др.), посветени на България и на Хърватия, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	Дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по хърватски език, връзка с учебен предмет физическо възпитание и спорт.